

100100100100

10126320
602-1931

134
~~1931~~
236

30

N I

6 3 6

6 3 8

የኢትዮ ዳንኤል

የጊዜዎች ተስፋዎች ማረጋገጫ ተከተል ነው፡፡

一九三一

სახელმწიფო რესტორანის № 22, გვ. 23-25

1931 Г. ЗДАТЬЕ 1931 Г.

၁၃၈၁၂၂၇၆၀

„ମଧ୍ୟରାଜ୍ୟରେ“

ხელმოწვერა მიიღება ჭლით და ნახევარი ჭლით

ବ୍ୟାଙ୍ଗନ . . . . . 3 ମୀଟ.

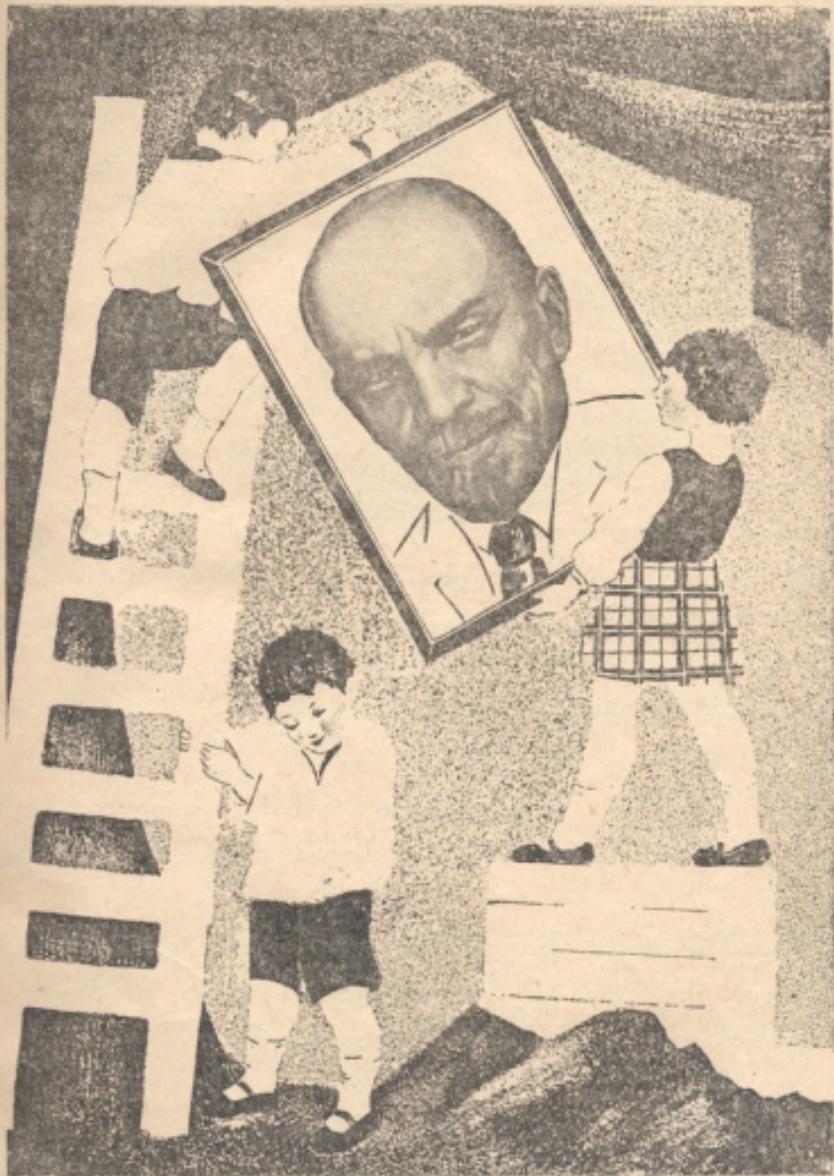
ნახევარი წლით . . . . . 1 მას. 70 კაპ.

1. ଲ୍ୟେନିନିକ ରୂପ—ସ୍ତର	1
2. ଗ. ଏ. ଲ୍ୟେନିନି,—ଜ. ମ.—ନୀ	2
3. ବୋଲିହାରି ପ୍ରସରି—1925 ଫେବୃଆରୀ	5
4. ଅମ୍ବାନାଙ୍ଗା,—ଲ୍ୟେଜିସି ଶିଳ ମଲ୍‌କିମ୍‌ପ୍ରେଲିସ	8
5. ପୁରୁଷାନନ୍ଦା,—ଲ୍ୟେଜିସି ମାର୍କିଜାନିସ	9
6. ପାରିଷ୍ଵେଦ୍ଧ ଅନ୍ତରୀଳ,—କାନ୍‌ଟ୍ରେଲ୍‌ଗିମନ୍ ନିର୍ମାଣିକି	10
7. ୩—୧—୫—ଗାନ୍ଧିମହାତ୍ମାଜୀବିତ୍ୱରେ ମାର୍କିଜାନିସ	14
8. ଶୁଭେନ୍ଦୁ,—ଏକିରି ଅନ୍ତରୀଳିକା—ପ୍ରେସରିସ	19
9. କାଲାଙ୍ଗ ବାଦାରାଜୁନାଥ ଗାନ୍ଧିମହାତ୍ମାଜୀବିତ୍ୱରେ—୬	21
10. ମାର୍କିଜାନି ଫ୍ରିକ୍ସନ୍,—ପ. ଟ.-ନୀ	24
11. ଚାମିତରିନି ମାଲ୍ଲି	26
12. ଏକି ଗମିନି,—ଜ. — ମ.	28
13. ଅନ୍ତରୀଳ ଅନ୍ତରୀଳ ଗାନ୍ଧିମହାତ୍ମା	30
14. ଏକିକ୍ରମେନ୍ଦ୍ରି—କାନ୍‌ଟ୍ରେଲ୍‌ଗିମନ୍ ର. ଗାନ୍ଧିମହାତ୍ମା ଓ କ. ବାହସାଗାମ୍ବିନ୍ଦୁ	32
15. ଗାନ୍ଧାରିତବୀ: 1. ମାର୍କିଜା ମିନାଫିର୍ଯ୍ୟବୀ 2. ପାତ୍ରିକା,—ପାରୁହରାନ୍ତିର	

099-962.1/05
4-94

Ը Ե Բ Ո Բ Ո Ե Գ Ր Ա Յ

ովկոմինելելեն ցմիագընան լունոնու գլուխաղութեան.

З. П. ГЭБЛЕН.

„1924 წლის 21 იანვარს, საღმობას
6 საბოზედა 50 წუთები, კორპუსი, მოს-
კოვის მსოფლიოს, გარდა იციადა ყლავი-
ძერ ილის ულიცხოვი (ლაშინი).

მთელი ისოდელითს მძრობელები
და გრიგორების თავის უდიდეს ბეჭდების.
იყენ დარი ბრინ ჩატანის, მარაშ
მისი საქმე მკურნალით რჩება. მძრო-

ძელი სალის ნებისუოფის გამომხატველი სიბჭოთა სელისუფლება.
განაცრმობს კლადიმირ ილიჩის მიერ დაწეებულ საქმეს და წინ წაგ
ძის მაცრ დახიმნული გაით.

საბჭოთა სელინუფლება მტკიცებ დგას პროლეტარული რევოლუციის მონაბრძორთა სადარიჯონება.

ასეთი ცნობა გამოაქვეშნა განეთებით 1924 წლის 22 იანვარს საკაფეირო მთავრობამ ლენინის გარდაცვალების შესახებ.

გის არ მოგერიდა მწუხარებას მსოფლიო პროლეტარიატის და თქოვობრის რევოლუციის უდიდესი ორგანიზატორის ამს. ლენინის კრიდაკარლება!

ასე ლენინის მოქლით ცხოვრება, სიკედილის დღესდე, პრომი-
სა და ბრძოლის დღეები იქნ.

მედიკ ბორის თავადადებულის შრომაშ მოქანცა ამს. ლენი-
ნი, და 1924 წლის 21 იანვარს სტეფანოვ ბერძენი მისი მაკინ-
ცება

ქუთადიმერ ილიას ძე ულიანოვ-ლენინი დაიბადა 1870 წელს,
10 აპრილს, ქ. სიმბირსკი. იცოცხელა 54 წელი და მოკლი 30
წელი ითვალისწინებული განმათავისუფლებელ მომრაობას შე-
სწუარდ

იყო შეიტნა მუშათა კლასის გამოცდილი ბელადი და მისი სულიმდვიცენიულობით მოხდა პროდუქტურული რეალიზაცია მსოფლიოს ერთ მასშტაბზე.

1917 წლის ოქტომბრის რეფოლუციამდე მუძათა კლასი და გლეხთბა თვითმშერობელობის მონობის უღელმი იმუოფებოდა. მუშები ფაბრიკა-ქარხნებში 12 საათს მუძაობდენ. მათთვის პრატისებიდან დასვენება. მუძათა კლასის მოსური მდგომარეობის მოსახლობაზე ამხ. ლენინი სათავეში ჩაუდგა მუძათა მოძრაობას.

ჯერ კიდევ 1885 წლის 5 თებერვალს ამხ. ლენინი, სრულიად ახალგაზრდა, გამორიცხეს უნივერსიტეტიდან სტუდენტობა მდეღვარებაში აქტიური მონაწილეობის მიღებისათვის და გადაბასასლეს სიუ. კუკუშინოში (ესანის გუბერნიაში). აქედან დაწეული, ამხ. ლენინი 1917 წლის ოქტომბრის რეფოლუციამდე მუდა დგენის განცდიდა.

ლენინი სათავეში ჩაუდგა ბოლშევიკურ პარტიას, და ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით შესაძლებელი გახდა მუძათა კლასის განთავისუფლება.

ლენინი მსოფლიო პროდუქტის შევდარებული ბჭყარებული
მან ბეჭრი რამ გვიანდერმა. პარტია მტკიცებ მიჲვება ამის ლურჯობა
ნის გზას და შეუაფრიდ მიდის სოციალიზმისაკენ.

ოქტომბრის დღი რევოლუცია დასაწეისია მსოფლიო ოქ-
ტომბრისა, რომელიც მოკლე ხანძი უნდა მოვდოს მთელ ქამანიუ-
რებას.

დღეს კომუნისტური პარტია შევდრებული მიდის ლენინის მი-
ურ ნახენები გზით და ასაგურებს მათ, ვინც სელს გვიძლის დთ-
ად სოციალისტურ მშენებლობაში.

სამუშაოთა პროცესში, რომელსაც ხუთწლიანი გამა ეწოდება,
ლენინიზმიან გამომდინარეობს.

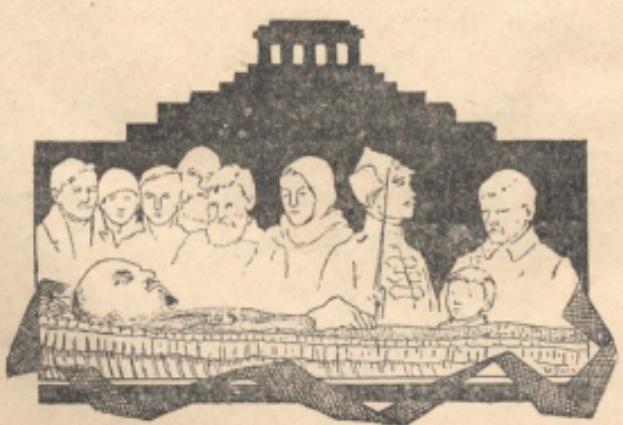
ჩვენ ვამენებთ სოციალიზმს, მივდივართ ლენინის ნაანდერმენი
გამარჯვებისაგან. ჩვენ არავის არ მიუცემო იმის უფლებას, რომ
ვინმემ მოიხდომოს ერთი წუთით მაინც პარტიის განერალური ხა-
ზის გადასინჯვა, რადგან ეს ხაზი ლენინურია.

მოკადა ლენინი, ცოცხლობს ლენინიზმი, და მისი ლამპარი
ჩვენ გზას გვინათებს.

21 იანვარი ამ. ლენინის გარდაცვალების დღა. წელი სოულ-
დება 7 წელი ლენინის გარდაცვალებიდან. ჩვენ ლენინის მიერ
დაწესებულ საქმეს ვასთარციელებთ.

მოკადა ლენინი, ცოცხლობს ლენინიზმი!

კ. გ.

ს ი ს ხ ლ ი ა ნ ი

ამ ოცდახუთი წლის წინად აუტანელი იყო რუსეთის მშრო-
მელი ხალხის ცხოვრება: მულმი-
კი შრომა, სიღატაკე, სიბრელე,
ადამიანური უფლებების ფეხქვეშ
გათელვა, ყვლეფა, საპრობი-
ლე, მათრახები და სხვა, — აი რა
იყო იმ დროს მშრომელი ხალ-
ხის ხვედრი.

მთავრობა, მისი მინისტრები,
სამღვდელოება და ბურჟუაზი
არაფერს არ აკეთებდენ, მაგრამ
მაინც განცხრომით და ფუფუ-
ნებით ცხოვრობდნენ.

მიწები მემამულების ხელში
იყო, ფაბრიკა - ქარხნები — ბურ-
ჟუაზების ხელში.

ხალხი ითმენდა და ვერ წარ-
მოედგინა უმეფოდ სიცოც-
ხლე, ყოველივე ეს კი იმის შე-
დეგს წარმოადგენდა, რომ ხალ-
ხი შევნებული არ იყო.

მღვდლები მუდამ ჩასჩინებ-
დენ ხალხს: მოთმინებითა თქვე-
ნითა მოიპოვეთ სული თქვენით.
მღვდლები არარსებული საიქი-
ოთი აიმედებდენ ხალხს, თვი-

პ ვ ი რ ა - 1905 წ.

თონ კი საქაოთი ზორბად ტკბე-
ბოდენ.

მეტის ატანა ხალხისათვის შე-
უძლებელი შეიქნა. ხალხი მი-
ვიდა იმ დასკვნამდე, რომ ასე
ცხოვრება შეუძლებელია.

მაშინდელი პოლიცია მსუნავ
ძალებით დაეძებდა თავი-
სუფლებისა და სოციალიზმისა-
თვის მებრძოლ ხალხს.

ხალხი აღსდგა, ხალხი აჯან-
უდა და გადაწყვიტა: „სიკვდი-
ლი ან გამარჯვება“.

რევოლუციის აზეირთებული
ტალღები წალეკვას უქადდა და-
მყაყებულ წესწყობილებას. და-
იწყო საძვრო — სასიცოცხლო
ბრძოლა.

ეს იყო 1905 წელს, ე. ი. 25
წლის წინად.

დაიღვარა მშრომელი ხალხის
აუარებელი სისხლი.

პირველად ბრძოლა დაიწყო
რუსეთის დიდ სამრეწველო ქა-
ლაქში. განსაკუთრებულ აქტი-
ობას იხევდენ პეტროგრადის მუ-
შები (ლენინგრადს იმ დროს
პეტროგრადს ეძახდენ).

ბრძოლა ბარიკადებზე 1905 წ.

ამ ბრძოლამ გამოძახილი პლა-
ვა მთელ რუსეთში.

გაფრანგულ შუშათა რიცხვი
1905 წელს 4 მილიონს უდრიდა.

ქუჩებში აღიმართა ბარიკადე-
ბი ყოველ დღე ხდებოდა შეტა-
კებანი, ილვარებოდა სისხლი.

ხალხმა მეფეს მიმართა იმ იმე-
დით, რომ მეფე მათ თხოვნას
შეიწყნარებდა.

ჯვრებით, ხატებით დაიძრა
ხალხი მეფის სასახლისაკენ წინა
რიგებში დააყენეს ქალები და
ბავშები ეს იმიტომ, რომ ეგო-
ნათ ბავშებსა და დედებს უფ-
რო დაინდობდენ მეფის ჯალა-
თები. წარუდგინეს მეფეს თხოვ-
ნა. ამ თხოვნაში ეწერა:

„მეფე! ჩვენ, პეტერბურგის
მუშები, მოვეცით შენთან; ჩვენ
უბედური, ჟეურიაცხოვილი მუ-
შები ვართ, მიწასთან გასწორე-
ბული; მოგვეცი ის, ურომლი
სოდაც ჩვენ სიცოცხლე არ ჰე-
გვიძლია. და ნერე ის კა ელი,
რომელიც შენსა და შენს ხალხს
შორის არს აღმართული“ და
სხვ. — თუ ეს არ მოხდა, ეწერა
იმ თხოვნაში. — ჩვენ მზადა ვაზთ
აქვე დავიხოცოთ, ჩვენ ორი

გზა დაგვრჩენია, — ან თავისუფ-
ლება და ბელიერება, ან სიკ-
ვდილით.

თხოვნით მისულ ხალხს მეფე
პასუხი გაიცა... აგრიალდა ქვე-
შებები, ტყვიამფრივევები. და-
დგა სისხლის მორევი...

დაიხოცენ ბავშები, დედები,
ძმები, მოხუცებულები. ისმოდა
საიკულილოდ დაქრილი მუშე-
ბის გამოსათხოვარი კვეხსა-
უგვიშველეთ, გველავენ“. მაგ-
რამ ვინ იყო მხსნელი ან მშვე-
ლელი!

დახოცილთა რიცხვი 2 ათასს
აღემატებოდა.

ამ საქმეს მეთაურობდა პრო-
ვოკატორი. ჯაშუში. მატუურა
და მეფისაგან იქროვებით მო-
სკიდული მღვდელი გაპონი.

დაუჯერეს მუშებმა ამ მა-
ტუურა ხუცესს; ის ეუბნებოდა
ხალხს: მეფე უსათუოდ შეამსუ-
ბუქებს თქვენს აუ ზანელ მდგო-
მარეობას. ის მუშებს არწმუ-
ნებდა: თვითონ მეფე შეტად
ლმობიერი კაცია და მუშების
დიდად მოყვარული, მაგრამ კა-
პიტალისტები და მისი მოხე-

დ ა მ ს ჯ ე ლ ი რ ა ზ მ ე ბ ი 1905 წ.

ლეგები არ ასრულებენ მის სურ-
ვილო...»

მაგრამ ამაռდ არ ჩაუვლია
ამოდენა სისხლს: ხალხმა აჭდლეს
და კარგა მეფისადმი რწმენა, შე-
ტის იმედი. ის გამოიტხოვდა,
შეივნო, რომ მხოლოდ ძალით,
შეიარაღებული ბრძოლით შე-
იძლება შეუის მთავრობის და-
მხობა...

იანვრის დღეებში, რომელ აც

„სისხლიან კვირას“ უწოდებენ,
სამუდამოდ ჩატენა მეფესა და
ხალხს შორის შემაერთებელი
ხიდი.

მართალია, 9 იანვრის ბრძო-
ლა დამარცხდა, მაგრამ ის იყო
გენერალური რეპეტიცია დია-
დი ოქტომბრის რევოლუციის
გამარჯვებისათვის, რასაც შე-
დეგად მოჰყვა თვითმეწოდე-
ლობის ტახტის დაძხობა.

1905 წ. დახოცილებში ეძებენ თავიანთ ნათესავებს

Ա Թ Ե Ա Բ Ա Ր Ո!

ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Զայս Նվազան ռոմ წօն-իօն մօքած
ցեածած ճա կարա զայշարա;
Տաւտաց ի զա զանցացա, —

Ապացան կոտեցա, պալըն նյորա.

Մուս մոյարճնուղ ևողալոմնուց ի զ
ազանցանցա և նվազան զյօն,
,,Նվազան-բարձնա“, բարձնա-նվազան“ —
Ապացամ նորից ճակարա.

Ապացա և նվազան ճայիշայա,
Տեյշալոտա ճա վալյարտ զարճա,
Կոնցան ճա կայսան զանենա
Կմաջալյան զա թարճա.

Զայս պիզնուղ պարա նաևայտ
յեածուրմոյ ևոլումնանա;
Նյորիսերուղ ագարա մյուն
նամցանուղ ճա բալուտ յանան.

Ուրայրուր ճա և նեզա մանյանա
մատոյան ճայիշնարնա,
Փյութոյ և մուտ զամենան:

,,Ես եւա և նվազան յեարնա!“

Զայս չոնց և նվազան համուրիյնա, —
յենձա օյուս յազան մըյրու:
մատու եռմ զամարա
նալսնան ճա տայուն մըյրու!

մինանցու! և աճած մյեզայք,
այս յունա թուղ ճա և նվազան:
,,Յոնց օնվազան, օն ագրապպա
յանցունան մումուրյնա!“

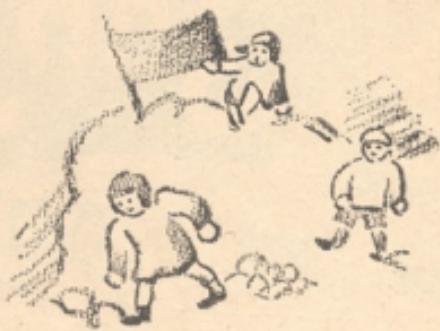
Ցու մըյրութեալու

მ ე ნ დ ა თ მ ა!

ო რ ი ს ი ს ი ს
გ ა მ ა მ ა მ ა მ ა

ნინო! სურვი! ძალება! დათო!
ახ, რა კარგი თოვლი არი!
გუნდათბა არ გინდათო—
უძახოდა ბავშებს ძარი.

შეად ვართ შეელა! როგორ არა!
გუნდებიც კი დაგაეტეთ.
ციხედ ვირჩევთ ამ გორასა,
ჟა, ბიჭებო! ძაშ მეტეთეთ!

ააა, შექო უინ უის ესვრის!
სუ გამკდებით მსოლოდ ღობეს.
წენ სამნი ვართ, თქვენ კი
ექვნი, ისიც ვნახოთ, უინ აჯობებს!

და გამადდა გუნდათბა,
ბოროლა იურ ქედფიცქელი.
ციხის ფრთხა ქანაბედა,
ოუძც ეჭირა ნელის სელით!

მაგრადა ღგას თოვლის ციხე,
მტრებს იპერებს მეტვრად
სურვი.

თუმც ქედფიდან ძლიერ მისისეს,
გამარჯვება სამ ბავშს ერგო.

მარიჯან

— რაც გინდა თქვეთ, მე კი შემოდგომა მიღწეულია წელიწადის დანარჩენ კულტურულ დოსტოევსკის — დაბეჭიდულით განაცხადდა გარსომ ცენტრის მირად დამსხვდარ ამხანაგის და რატომდაც თავი მეღდღურად დაიჭირა.

ლეცხლის გუნგუშები სანახავით ისმოდა გარსოს და მისი მე-
გობარი ოქტომბრელების ცოცხალი საუბარი.

— შემოდგომა? ვითომ რატომ? — თითოების ერთხმად შეკვითხანებ გარსის. ამჟანაში და ერთმანეთს ემსაკურად გაუდიმეს.

— რატომ და... რა ვიცი, მე პირბდად ძალიან მომწონს შე-
მოდგომა... ისე მომწონს, რომ არ ვიცი... მინდა როკორქე აკუ-
რო ქიდევ...

— გარსო! რა უფრო მოკწონს:
შემოდგომა თუ ჩერჩხელები, ა? —
დასცილებს გარსოს ზოგიერთებმა და
ბარაქიანი შემოდგომა სელისგული-
ვით გადმოუძალეს თვალწინ კრთ-
მანეფს.

„କ୍ଷେତ୍ରର ନିର୍ମାଣ, କ୍ଷେତ୍ରର ନିର୍ମାଣ
କାର୍ଯ୍ୟ... ପଦକ୍ଷେତ୍ରର... ବ୍ୟକ୍ତିଶ୍ୱାସରେ...

— ფელამუში? ფელამუში დაგრძვის —
და, — ახსენებდა ერთი მეორეს და

თევითონწევე განაურმობდა: ლეღვი... უკრძანი... მოცცა, კიდევ... კიდევ /
რა, ბიჭებო?

— ნაცარა გაძლებდ, მსხალი... მანდარინი... არა, ჰარტლა
რომ კარგია შემოგვომა... მსუე და ბარაქიანი...

— კალოზე დამსთევა! — იგონებდა გარსო ბღრაცებით და,
თავდავიწყებული, ბეხარში მუგურლებს უწესერებდა. — სიმინდას ტკ-
სა... გახსოვთ, წელს რომ კოლექტივის კალოს ვარჩვდით... რამ-
დენი სიმინდი გაფერხნეთ, გაეწმინდეთ, გახსოვთ, ბიძია გაბრო რომ
ასებულია სიმინდის კალოზე... რა ტაროები და ზრდილიერ ტრაქტო-
რით მოხულ მიწებზე... ფუჩქს კერც კი ვაცლიდით, ისე დიდი
ტაროები და სორილიული...

— მას... რა გარება იქო... მართლა, გარსო, გახსოვს, ნა-
ჯურნენაში რომ ვიკოტრიალევთ?!

— როგორ არ მახსოვს... გინდათ გრამბოთ იმღამინდევლი ჩვე-
ნი ცელქობა და დოოს გატარება...

— გეიძმიერ, გარსო, გეიძმიერ!

— რად გინდათ... თქვენც სომ იქ იქაჭით?! — შენიშვა ერთშა.

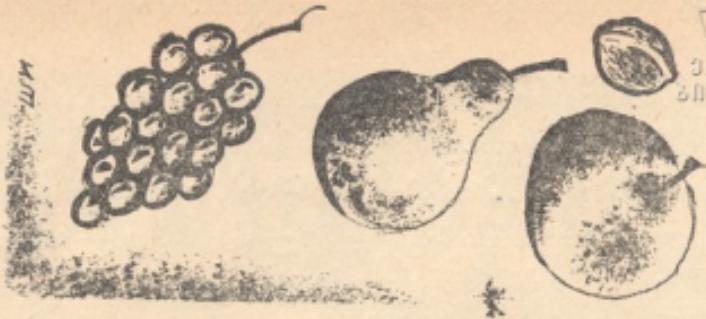
— არა... იქ ბეჭრი ჩვენგანი არ უოფილა... გარდა ამისა,
საინტერესოა მაინც ასეთი ამბის მოუღლა... ზღაპრების მოუღლას
სომ სჯობია, ა, ბიჭებო?

— მართლია! — დაქმოწმენ
ბიქენტის დანარჩენები, და გარ-
სომ ფრთხილად ჩაახულა.

— დაიწევ, გარსო! — არ უშვე-
ბოდენ ამხანაგები.

— მთვარიანი დამე იქო... —
დაიწევ ბოლოს გარსომ და ბი-
ჭებს გადახედა: უკის თუ მიგ-
დებენო. — დამე მოწმენდილი
და მოკამებებული... კრიალა
ცაზე...

— ფოსა! — ჩაიფრულუნეს განგებ ზოგიერთებმა.

— კრიალა ცანე გარსკვლაფები ციმციმებდა...

— ნუთუ? — აიტექს სიცილი ბიჭებმა და გარსოს გადახედუს.

— დაცათ... სელს ნუ მიძლით.

— აბა, სად კოლექტივში კბლოზე ღამისთვეების მოგონება სად კრიალა ცანე გარსკვლაფების ციმციმიც.

— კარგია, ღამიცათ! აღარ გახსენებ გარსკვლაფებს, — გარსო გაწილვადა და თავი ღამისამაჟესავით ჩაღუნა...

— განაცრძე.

— ირგვლივ ბნელოდა, — განაცრძობდა ისევ გარსო და თავის მაღას ატანდა სსენებული ისტორიული ღამის მხატვრული აღწერისათვის.

— რაო? ბნელოდაო? — ასითსითდენ ისევ თქმიმბრულები და ერთმანეთს მუჯლეული წაჲერეს, — აკი მთვარიანი ღამე იუო, გვარეულდი? — არ ისწინებდენ ცელქი ბიჭები და გარსოს აჯაფრებდენ.

— ღამიცათ, კაცო.

— თუ კიდევ პრიცეპ, ღაბაცდით...

გარსო ჩაფიქრდა.

— იცით რა, ბიჭებო, — ჩაერია საუბარში ბიჭენტი და ცეცხლით აფერადებულ სახესე სელი მიიფარა, ბუსარს პირი მოაწიდა და ემმაგურებდ განაცრძოს; — მოდი, გარსომ პატარა შოთხრობა დაწეროს ჩვენი კოლექტივის ცხოვრებიდან...

— მოთხრობა...

— დაწეროს...

— დაწეროს, მაგრამ... ცოტა იცრუოს.. რას იტევით?

— დაწეროს,— დაუდასტურა კულამ ერთხმად.

გარსო კულამ ჩაფიქრდა... მოთხრობის დაწერა საზრუნებლად მოგემოვნეობა ნად გაუხდა ამ წერიდნენ.

— კარგი, დაწერ და, თუ კარგი გამოდგა, „ოქტომბრელ“-ში გაფაგ ჩაქნი დასაბეჭდდა.

გარსო ისევ ფრქრებში გადიკარგა, მოთხრობის დაწერის მოვთხებზე თველი დასხვა და სასოწარკვეთით გაიფირა: „უად თუ არაფერ გამოყიდეს“.

საღამო მოახლოება.

გარსოს ამსახავები თავის ოჯახებში წაყიდ-წამოვიდენ და მოთხრობის წერაზე დაჩიტურებული გარსო საწერ ძაბიდას მოუკდა, ხელში ფასტარი აიღო, რამდენჯერმე პირმდი გამოიყლო და თველმდე გაწერება სტრიქონები გადაბადა:

,მემოდგომა იყო. კოლექტივის ეპარ რომ მოტესეს, ჩვენ, ოქტომბრელები, ღამისთვებზე წაჟაფრით კალოს გასაქურნებდა... კალო გაჟაფრნება... სიძინდი სასიძინდებში ჩაუარეთ... შეძლებ ფუქებში კიკოტრიალეთ: მე, ბიექტიმ, ბონდომ, კირილამ, აფრასიამ, თანიკომ, ცაცომ და... რა ვიცი, ჩვენ მაღაინ ბეჭრნი კუიკათ, მშელა არ მახსიუს. მეორე დღეს ჩალა მოჭრეს. ბიძია გაბრომ ჩვენც წაგვივება ჩალის საჭრელში... მოჭრილი ჩალა ერთად მოვაკროვეთ... შეძლებ წერილად დატესეთ, თორმომდ ჩაუერეთ და ჩავასიღოსეთ... სილოსის კოძეი რომ გადაუხურეთ და თავი რომ თასით გადაუგუბლისეთ, ბიძია გაბრომ სთქა: როცდ პირველი თოვლი მოვა, კოძეი მაძინ გაფსნებათ და კოლექტივის საჭრელი დასილოსებული საკეთი დაფარულოთ. ჩვენ, ოქტომბრელები, სისარელით გელოდებით პირველი თოვლის მოსელის. ბიძია გაბრო დაბირებას შევჭიდას და ჩვენც გნახუთ, როგორი გამოდგა ჩვენი დასილოსებული ჩალა...
ოქტომბრელი გარსო“.

(დასისრული შემდეგ ნომერში)

პანტელეიონინ ჩხიქვაძე.

$$5 - 1 = 4$$

0 6 6 0 9 6 0 6 3 2

(କାନ୍ତପିଲାକୁଟିଆର୍ଥୀଙ୍କାଳୀ)

ପ୍ରକାଶନ:

მუშა	ნახშირი
გლეხი	ტრაქორი
ხელმძღვანელი	ქიმია
პიონერი	ორთქლმავალი
ოქტომბრელები	ვაგონები
ელექტროფიკაცია	კულტურა
ფაბრიკა	ბინათვეშენებლობა
ქარხანა	

დახურულ ფარიდასთან ორი ბავშვი: მუშა და გლეხი.

ପ୍ରକାଶକ

Digitized by srujanika@gmail.com

Հայոց քոհութ, օհո, շղիմ.

ପ୍ରକାଶକ ନାମ

ରୂପମ ରାଜୁଗିର୍ଭ୍ୟକ୍ଷତ ହାତିଲିଲାଗନ୍ତଙ୍କା?

ପ୍ରକାଶକ ଗୁଣାଳୀ

ფარედა აიძაღა, სკენაზე—ყველა მონაწილე: ელექტროფიკაცია (ლამფა), ქარხანა, ფაბრიკა, სათბობი შასალა (ნახშირი, შეჭა, ნავთი), პური (ტრაქტორი), შატარებელი (ორთქლმავლი, ყავონები), კულტურა (წიგნი, სკოლა), ბინათმშენებლობა (ახალი სახლი), ყოველ მონაწილეს საშუალო უშემცირალი აქტეს. უშემცირალზე—შესატრინი ნახარა.

三

ଓର୍ବିକର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଗୁରୁତବ ପ୍ରେସ୍,
ଦେଖିବାର ଗୋଟିଏବେଳେ ବ୍ୟାଲାମାନଙ୍କ
ଶବ୍ଦରେ ବ୍ୟାଲାମାନଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ
ବ୍ୟାଲାମାନଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ବ୍ୟାଲାମାନଙ୍କ
ଶବ୍ଦରେ ବ୍ୟାଲାମାନଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ

զոն առ օպերածն, „Եղիշլուց”, Տումանյան, Նութիկոս ամեն պատճեա-
նական է առ օպերածն, ամեն պատճեանական է առ օպերածն, ամեն պատճեա-

Կայուն տարած օնքութ, օձեա:

ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମହାନ୍ତିରାଜୀ

Digitized by srujanika@gmail.com

ପୁଣିପୁଣିଯେ କାହାର୍କୁଳୋଙ୍ଗ ଥିଲେଣି,
ତୁମିଶେ କି ଫୁରିବାଲୁହୁଁ, ଫୁରିବାଲୁହୁଁ。
ପଶୁରାମିନ୍ଦର ଦା ବାଜେନ୍ଦ୍ର, ବାଜେନ୍ଦ୍ରଦିବ
ବେଳିବିନି, ବିଷ୍ଵାରୁନି, ଫୁରିବାଲୁହୁଁ!

კომინგინ-ქარხების ბადე, ჰა,
მოელო სოფლებს და ქალაქებს;
ხურწლებისა ოთხწლევში, ცხალია,
ავაგებთ, ავაგებთ, ავაგებთ!

ხელმძღვანელი

ხურწლედ ს ბოლოში, გევმის მიხედვით, 42 ახალი ელსიდგური და ქართველი არის მისი მეგობარი არი.

გამტალდან

ჩქერი მიღის ჩქარ ჩქრი.
მაღლე ჩაოთე ქარხნებს ჩქერი—
განითოს ცველაფერი.
ააბრუნოს მსურაფლ მანქანი,
ვაგონები გააქნის!
სკუპ და სკუპ, სკუპ და სკუპ:
გა ტარდან გამტალით—
სიცუჭო ელოდერა,
ჩქერიც მიქრის ჩქარ ჩქარ!

ფაბრიკა (მოირმენს)
მოტორიდან შუქრ, ძალა...
ძალის კედლებს დაუარა
და ბორბლები ატოიალდა
ჩქარა ჩქარა!

ელექტროფიკა

ყველას შველის ჩქერი,
მთელ კავშირში ჰქონი!
სკუპ და სკუპ...

ფაბრიკა
საჭირად საძერწად.
კინ ძოხველის, რათ არა,
ჩქერი მისრილებს

დაზღულ გამტართ:

კაკ-კუჭ .. კინ კან ..

ელექტროფიკა

ჩქერი... ჩქერი ყველგან!

ფაბრიკა

რანაშემწე ჩქერი
ატრიალებს უროს.
ტანსაცმელსა ჰქერავს,
რომ თქვენ გემსახუროსთ.

ხელმძღვანელი

ელჩქერა და ძალი შესწევს.
ვით ერთგულმა თანაშემწემ,

აან ქართველი მ-სუ ძარი
მისი მეგობარი არი.

ქარხანა (წინ წამოიწევს)

ტრაბ-ტაბ.. ტრაბ-ტაბ, ტრიმ ტრიმ.
გავაკეთებთ ტრაქტორს,
და ბევრ რამეს.
ალი დროშისუერი
მიღლა ცვალდა,
თანაშემწე ჩქერი
გარბის შარდადა!

ხელმძღვანელი

ხურწლედში 16 მოლიარდი მანე-
თის ფაბრიკა-ქარხნები აიგება და გა-
ხდება ს მჯერ მეტა, ვალრ იხლა
არის.

ქარხანა და ფაბრიკა (ერთად)

ჩვენ ვენიდა სათბობი...
მახუთი... ნ. ხშირი...

ნახშირი (უახლოედება)

რა იყო, როს კიორით?

ქან. და ფაბრიკა (ყვირიან)

სათბობი, სათბობი
ჩქარა, ჩქარა...

მიქრის, მიქრის გაგონები,
მიაქანებს ხალხს:
ტარარახ—რახ-რახ,
ტარარახ—რახ!
ჩუქუ—ჩუქუ...

დაგა—დაგა...

უ... უ... უ...

ხელმძღვანელი

ხუთწლედის განმაელობაში რკინის გზას ბევრ შტოს მოუმატებენ,
ახალი ორთქლმავლები, ახალი ვა-
კონები გადასიღ-ვაღმოზიდავენ ჩეენს
მანქანებს და საქონელს.

ჭიშია (წინ წამოდგება)

ვაიხედეთ შარჯენით, შარუბნით—
მშენებლობას ელის მარცხი:
მოუყრიათ მდიდრებს თავი,
განუჩინავთ საქვე ვეი,
ღრიალებენ, როგორც ლომი, —
უნდათ ომი.

მაგრამ მცველად წითელ ჯარს
მე ვუდგივარ მხარდამხარ!

ხელმძღვანელი

ამ ხუთწლედის განმაელობაში უფრო
ვაძლი იტებოთ ჩეენი ქვეყნის დაქანონების
თავდაცვის. ჩეენი კავშირი მიუღვო-
მელი გამდება მტრებისათვის.

კულტურა (მოახლოვდება)

ჩეენს მტრებს მხოლოდ მაშინ
დატყდება რისხება,
თუ კავშირში ყველა
იცის წერა-კითხვა.

ხელმძღვანელი

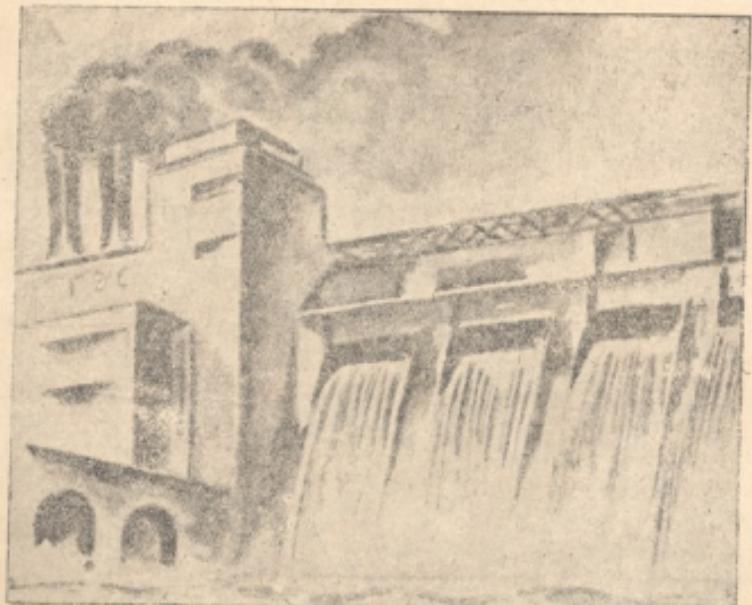
ხუთწლედის განმაელობაში წერა-
კითხვის მცოდნე თრჯერ მეტი იქნე-
ბა, ვიდრე ახლა, და თითო მოქალა-
ქებე თახი წიგნი მოვა.

კულტურა

ძირს სამიკიტნო და საცდარი
(მათი საქმე წახდა),
სკოლების ქაელს გაფულით,
დაეფარისეთ მთელ კავშირს!

ბინათმიშემებლობა (უერთდება დანარ-
ჩენებს)

ქალაქში კი ახალ სახლებს

წამოვჭიმავთ, გეტუეით ობლავ,
სართულს სართულს დავაშენებთ
მაღლა,

მაღლა, მაღლა, მაღლა!
ხელმძღვანელი

ხუთწერიანი გეგმის მიხედვით სა-
ცხოვრებელი ფართობი 50 მილიონი
კვადრატული მეტრით გადიდება.

ხშები ხალჩში

- ეს კიდევ რაა...
- როცა გაფართოვდება მრეწვე-
ლობა,
- როცა აშენდება იხალი ქარხნები,
- ფაბრიკები,
- ელსალგურები,
- როცა კოლმეურნეობა გა-
იზრდება,
- საჭირო იქნება ბევრი მუშა,
- ბევრი სპეციალისტი ..
- დაგვეირდება აგრონომები,
- ინჟინრები,
- ტექნიკურები,
- მასწავლებლები,
- ექიმები...

ხელმძღვანელი

ამისათვის

სწორიას ხელმძღვანელი
პიონერები და ოქთომბრელები
მშენებლობი გველის,

გველის, —
სწორიას ზილი! ..

(მოქმედ პირთა ჯგუფი გაშლის პლაკა-
ტებს ლენინის სიტყვებით; ისნი

მწყობრად მიაბიჯებენ და მღერიან):

— თქვენ, ბავ ძები, თქვენ, იხალ-
გაზრდებ, უნდა იქნეთ მუშებიც,
გლეხებიც, რეინრებიც, აგრონომე-
ბიც, ექიმებიც, მხატვრებიც.

— თქვენ იხალი. უკეთესი ქვია-
ნა უნდა იაშენოთ, ამისათვის კი ბევ-
რი, ბევრი უოდნა აის საჭირო...

უველა მწყობრად მიაბიჯებენ და
მღერიან)

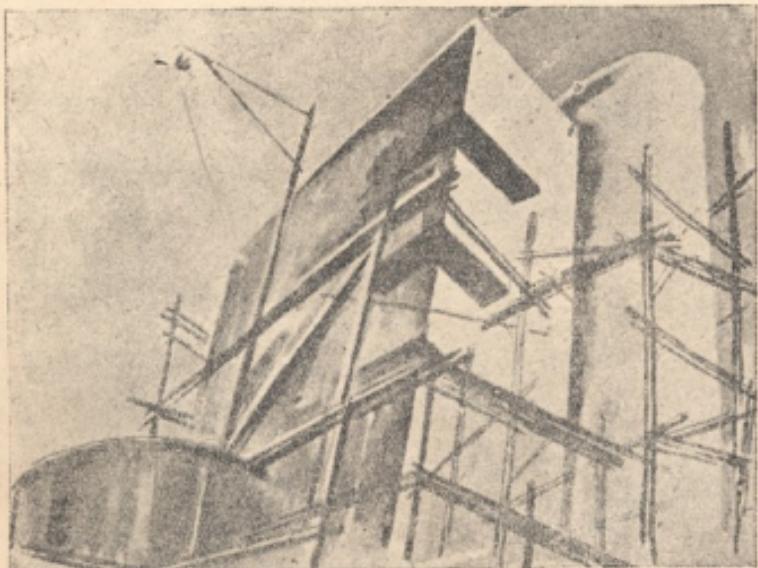
ფეხ ბეწყობით

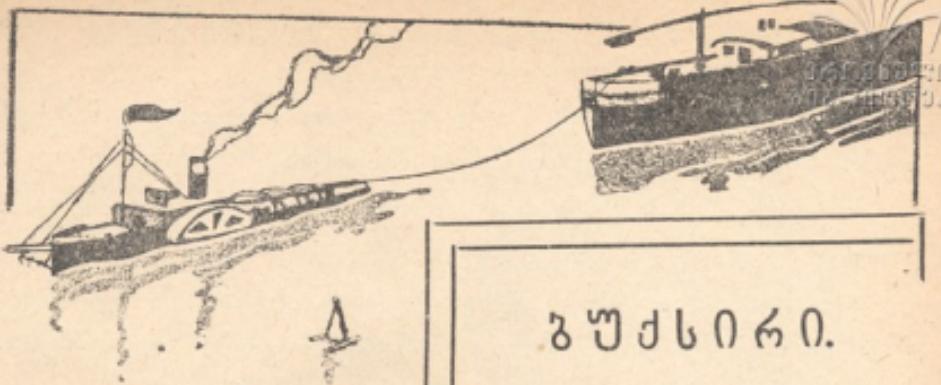
წინ და წინ, —

საქმე ბევრია,
მაგრამ დავძლევთ კოლექტივით —
არაფერია!

(მარში, საყიდები, დოლის ხმა)

ფ ა რ დ ა მარიკა

გ უ პ ს ი რ ი.

ჯერ კიდევ ბნელოდა. ქარხნის საუფირიც არ აშმაურებულიყო. მიტროფანე სრულ ექის საბთზე ფეხზე იდგა და წასასულელად ქმარდებოდა. მიტროფანე ფოთის ნავსადგურის მუშა იქო.

მთლიან გათვორებული მოხუცი ჯერ კიდევ ცოცხალი თებლებით იუსტებოდა. ვინ იცის, რაძეენი ხანია ის ნავსადგურში მუშაობს!

უანასკნელ წლებში ის მუდამ დამჭვრელ ბრიგადაში იღებს მონაწილეობას და სამსახურითო მუშადაც ითვლება.

— მიტროფანე, შენ ახლა მომის გმირობა დაიმსახურე. დროა კიდევ დაისვენო, მაგრენს რად ეწვალები?

უბინებოდენ ახალგაზრდა მუშები, როცა მიტროფანეს დადლი-ლომით ოფლი წურწურით ჩამოსდიოდა.

— ვითომ რათ, განა თქვენზე ნაკლებად უმუშაობ? ძალა-დონე ჯერ კიდევ შეწევს... საქმე თუ წავახდინო, მაძინ მითხარით. მელა-ვა ჯერ ძლიერია და მუხლი კი მკლისა მაქვს... უძრომოდ სი-ცოცხლე მომესწრავება,—უასესებდა მიტროფანე და საქმეს უფრო ხალისიანად განაგრძობდა.

თან ტებილი ღიღინი იცოდა მიტროფანეს. ახალგაზრდების უკანარდათ, ის მათთვის საუკეთესო მაგალითი იქო და დადი წამხალისე ეღიაც.

მიტროფანეს ცხრა წლის შეიღილიშვილი ჰქანდა.

თავისუფალ დროს სულ პაპას დაჭევებოდა, მესდებურთა ცხოვრება და ზღვაც ძლიერ უკანარდა.

ერთ დღეს პაპა და შეილიძეიდი სათვეზაოდ წავიდენ, მაგრა /
ნავი თავისეულია მისცურვება ლურჯ ზღვაზე.

მხის ამისელისას პატია გემი დასაჭლეთით გამოჩნდა. მას უკან
უფრო დიდი, ხეთქვერ დიდი ბარეა მისდევდა.

— უურე, პაპა, ორი გემი ერთად გადაბმული მოდის, ოთ-
კორც თრთქლმავალი და ქავონები...

— ჸო, შეილო, მაგას ბუქსირი ჰქვიან. ეს პატარა გემი მდი-
ერია და მაგ უზარმაზარ მეორე ბარეას, ოთკორც ქვდს, მუგუ-
ქად დაბორევს, საითაც უნდა, თავს იქით უკრავს.

ბაქმება თვებლენ ხელი ჩამოიფარა, ცოტა სნით მიამტერდა და
შემდეგ გახარებით წამოდევირა:

— პაპა, იცი, რა გთხორა? ჩვენ სკოლაში ახლა რკოლებად
ვიყოფით მოწილეები. კეთებ ჩამორჩენილს საუკეთესო მოწაფეები
სკოლმდებანედობენ. ისინი სწორებ აი ეპრე კეთებ ეწევიან, წინ
სწევენ და სკოლის საქმეს ასე ახწორებენ... აბა ნე გაკიგონებენ,
ბიჭები არიან და ისარმაცებენ...

— ჸო, შეილო, ჸო, პაპა მაშ თქვენც ბუქსირები უოფილხართ,
ბუქსირები ახლა უკელვან საჭიროა და კიდეც არსებობენ, თორემ,
ვინ იცის, საქმე რარეც შეფერხებულივო.

— პაპა, მაშ შენც ბუქსირი იქნები, შენც აკა დამკვრელ ბრი-
გადაში სარ!

ამ ლაპარაკში ბუქსირი მოუახლოებათ.

პატარა ბიჭი აღტაცებით შესცეკროდა. ბუქსირი მძლავრად არ-
დიშება ტალღებს, ირკვლივ თეთრ ქაფს აუქნებდა და ბარეას მუ-
ბუქად მოათრევდა.

— რა გარება, რა გარები, როცა დანირი უდონოს წინ
ეწევა...

აი, კეთებ საქმეში ასე უნდა სდებოდეს... მაძინ ჩამორჩენილი
ადარებინ არ იქნება, — ფიქრობდა ბაჟში და ბუქსირის დონხანს თვალს
აუთლებდა.

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱՐԱԽՄԱՑ

მილიკუონერი ივანე, ანუ, როგორც განკუთვილებაში ეძახდენ,
„ძია ვანო“, სადარაჯოზე და-
ნიშნეს. ძია ვანომ დაათვალიე-
რა თავისი რევოლუციი, ჩადა-
ბუდეში და გავიდა ტალანტში.

ტალანტში გამწეროვებული-
ყვნენ მილიციონერები და ელო-
დენ სადარაჯოებზე დანიშვნას.
განის კარიდან გამოვიდა უფ-
როსი, ჩამოუარა ყველას, შე-
კითხვები მისცა წესრიგის შე-
სახებ და განკარგულება გასცა
წასულიყვნენ სადარაჯოებზე.

ძია ვანო მრვიდა თავის სადა-
რაჯო აღვილას, გაათავისუფლა
მორიგე მილიციონერი და შე-
უდგა თავისი მოვალეობის შე-
სრულებას.

ავტომბუსები, ავტომობილები
და მოტოციკლები ღრიალი-
თა და ხმაურით მიქროდენ წინ
და უკან და ძია ვანოს ყოვე-
ლი მხრიდან აყრიდენ თოვლის
წვრილ ფიფქებს.

იდგა ძია ვახო და ყოველ წუთს
უნდა აეწია ხელი ან კვერთხი,
რომ შეეჩერებინა ზოგი ავტო-
მობილი და ზოგიც გაეშეა.

— ამხანაგო მიღიციონერო,
სად არის აქ ნინოშვილის ქუ-
ჩა? — ჰეითხა ძია ვანოს ერთმა
ქალმა.

— ახლავე, მოქალაქევ, ამ წუ-
თას მოგახსენებთ.

ძნა ვანომ ამოილო ტყავის
ჩანთიდან წიგნი, ამოიკითხა შიგ
და აუხსნა ქალს, საითაც უნდა
წასულიყო.

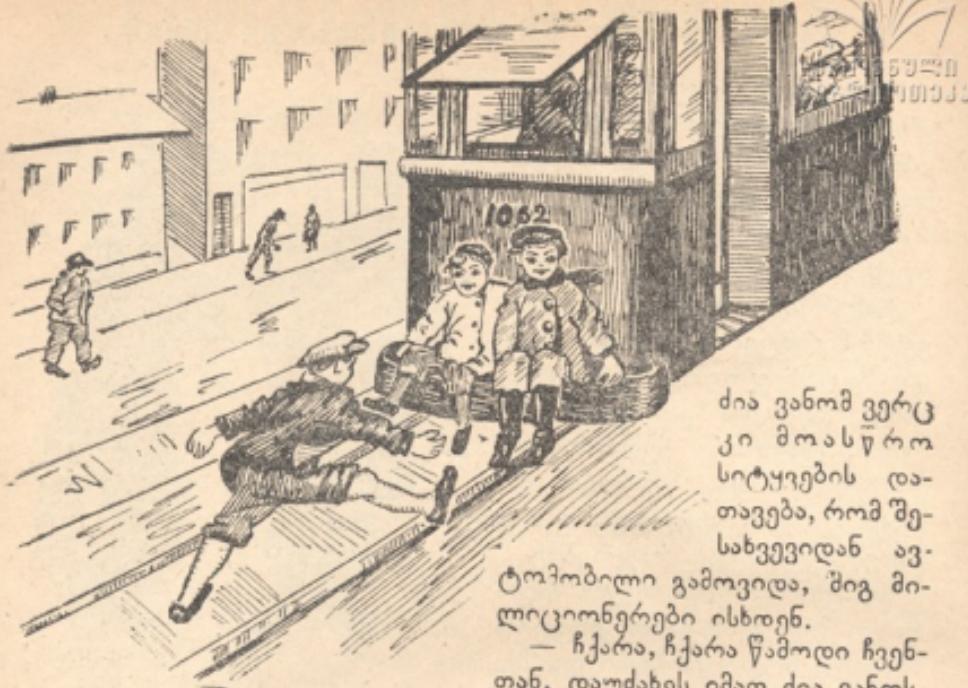
სამუშაო ბევრი ჰქონდა, მაგრამ ყველაზე უფრო უჭირვებდა საქმეს ძია ვანოს ბავშების დევნა, რომლებიც ტრამვარის ახტებოდნენ.

აი ახლაც, ტრამვაის ვაგონების სამი ბავში დაუკდა უკან და ხელ ხელზაკიდებულებმა ჩაუქოოლეს თვალწინ. ძია ვანომ დაუსტევნა. ტრამვაი გაჩერდა. ბავშებმა მოკურცხლეს, მაგრამ ერთი მაინც ჩაუვარდა ხელ ში.

— აი, შე საძალელო, შენა! გა-
ჩერდი, ნუ მირბიხარ, კი არ
შეგვამ. აბა რას ჰგავს შენი საქ-
ციელი, მოგბეზრდა თავი თუ
რა? ჩავარდები ტრამვაის ქვეშ
და მეორე?

— გამიშვი, ძია, მეტს აღარ
ვიზამ, — ასლუკუნდა ბრჭი.

— აბა გასწი, გაიქეცი, ალარ
დაგინახოს ჩემმა თვალებმა.

ძია ვანომ ვერც
კი მთას ურო
სირცყების და-
თავება, რომ შე-
სახვევიდან ავ-

ტომობლი გამოვიდა, შიგ მი-
ლოციონერები ისხიენ.

— ჩქარა, ჩქარა წამოდი ჩეენ-
თან, დაუძახეს იმათ ძია ვანოს.

ძია ვანო სწრაფად ჩახტა ავ-
ტომობლი.

— ამხანაგო მალაქია, — და-
უძახა მან მეეზოვეს სანამ მო-
ვიღოდე, ჩემ მაგიერ გაჩერდი
სადარაჯოზე.

გზაში ძია ვანომ გაიგო, რომ
შემჩახველი სალარლდან ტილე-
ფონით შეატყობინეს მილიცი-
აში რაღაც საშიში მდგომარე-
ობის შესახებ.

— უთუოდ რაღაც ცუჯი ამ-
ბავია იქ. — ემამბდენ მილიცი-
ონერები.

— გაჩერდი! მოვედით!

მილიციონერები გადმოხტენ,
იშინვლეს რევოლვერები და
გასწიეს

ძია ვანომ ყველას გაუსწრო,
მივარდა შემნახველი სალარლს
კარს, მიაწვა მხრით და შევარ-
და შიგნით

— პირდაპირ აღარ ვიცი, რა
ვუყო ამ ბავშებს, — შესჩივ და
ძია ვანომ მეეზოვეს, — ტამვაი-
ზე შეხტომის გამო ყოველდღე
გვიხდება დასახიჩრებული ბავ-
შების გავზავნა საავალმოფოში
„სასწრაფოდახმარებ სავტოთი.

ამ დროს მიმავალ ტამვაის
ვიღაც კაცი შეატა ძია ვანომ
დაუსტვინა. ტამვაი გაჩერდა.

ჩამობარით, მოსალაქევ, —
მიმართა მას ძია ვანომ.

კაცი ჩამოვიდა. ძია ვანომ
ამოილო ქვითარის წიგნაკი და
შეუდგა ქვითარის წერას ჯარი-
მის გადასახუევინებლად, თანაც
უსაყველურებდა:

სირცხველია, მოქალაქევ!
ფეხი რომ დაგუდენოდათ და
ტრამვაის ქვეშ ჩავარდნილიყა-
ვით ..

ვიღაც კაცმა მოუღერა მას ნაგანი, მაგრამ ძია ვანომ, რაც ძალი და ღონე ჰქონდა, აპერა ხელი. ნაგანი გავარდა და ხმაურით დავარდა იატაზე ცოტა ხნის შემდეგ მილიციონერებმა გამოიყანეს შემნახველი სალაროდან ხამი კაცი; მცირდებს ნაგანის ჩემოლვერი ეჭრათ და ისე მოპყვებოდენ დაკერილებს.

ძია ვ.ნო ისევ თავის სალარაჯოზეა. ისევ მიქრის ავტობუსები, ავტომობილები და მოტოციკლები და აყრის მას ყველ მხრიდან წვრილ დაფხვნილ თოვლის ფიფქებს მანქანების ღრიანცელსა და ხმაურში ძია ვანო მოუთხრობს თავის მეგობარ მეეზოვეს ბანდიტების შესახებ:

ხედავ, რა ეშმაქები არიან. შესულიან შემნახველ სალარო-

ში, ვითომ ფულის შესატანად. ერთმა ამ დროს თურმე ფანჯარაზე ქაღალდი მიაკრა წარწერით: „სალარო დაკეტილია“.

ხალხი სალაროდან გამოდის და შეგჩით კი არავინ შეფის, იმრტომ რომ კითხულობენ წარწერას და უკანვე მიდიან როდესაც შენობა დაიკალა, დაიკვირეს: „ასწიეთ ხელები“, და გაპერეს ხელი და ჩაიჯრბეს ჩერვონცები, ის კი ვეღარ შეამჩნიეს, რომ მოლარებმ შეატყობინა მილიციას. ჩავარდენ ყმაწვილები...

— ამხანაგო მ-ლიციონერო, როგორ უნდა დავუჩეკო მ ლიციის მე 12 განყოფილებას, — აღარ დაათავებინა ამბავი და ჰეითხა მას გამვლელმა კაცმა.

— დაურეკეთ განყოფილების ნომერზე; თუ მეათეა. სთხოვეთ „მეათე მილიცია“. თქვენ მე-12

გნებავთ,—დაურეკეთ ცენტრს
და სოხოვეთ მე-12 მილიცია.

ცოტა ინის შემდეგ ძია ვა-
ნომ მე ეზოვესთან ერთად ორი
მთვრალი კაცი წაიყვანა განყო-
ფილებაში. მთვრალები ყვიოთ
დენ, შეოთავდენ და აღლვევ-
დენ ქუჩის მყუდროებას.

განყოფილებაში ხმაურობა
იყო, წამდაუწუმ მოჰყავდათ
მთვრალები, მრჩხუბრები, წე-
რიგის დამრღვევნი. რედენ ტე-
ლეფონით ხმაჩახლებილი მო-
რიგე ერთსა და იმავე დროს
ახერხებდა ტელეფონში პასუ-
ხის მიცემას და წესრიგის დაც-
ვას განყოფილებაში.

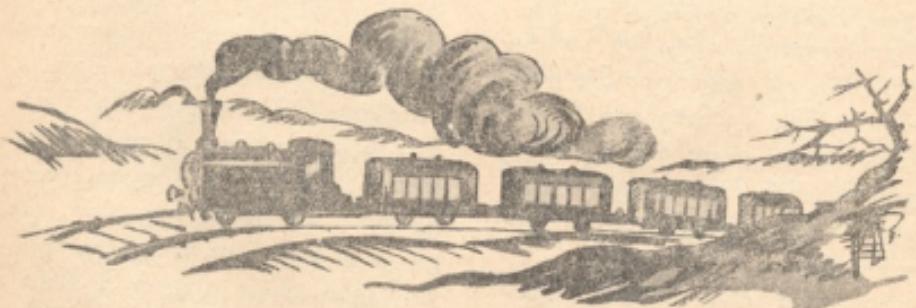
— ობო, ძია ვანო! ამბობენ,
შენ დღეს დიდი გმირობა გამო-
გიჩენია! — შესძახეს მილიციონე-
რებმა, როდესაც ძია ვანო და-
ინახეს.

— გმირი კი არა, — გააქნია
ძია ვანომ ხელი.

მან ჩააბარა მთვრალები გან-
ყოფილებაში და ისევ გასურია
თავის სადარაჯოზე.

შესრულა ძია ვანომ თავისი
ექვსი საათის სადარაჯოზე დგო-
მა, შემდეგი მორიგეობა მეორე
მილიციონერს გადასცა და წა-
ვიდა განყოფილებაში იმ დღეს
მომხდარი ამბების შესახებ პა-
ტაკის ჩასაბარებლად. 6.

მჩხვარებული

პატარა ციალა ზის მაგიდას-
თან და, წერილს წერს. ეს წე-
რილი საბავშო ეურნალში უნდა
გაგზავნოს. ფანქარს ატრიალებს
თითებაში, ციალა და ასოებისმა-
გრუად ჩაღაც უცნაური ხაზები
გამოუდის.

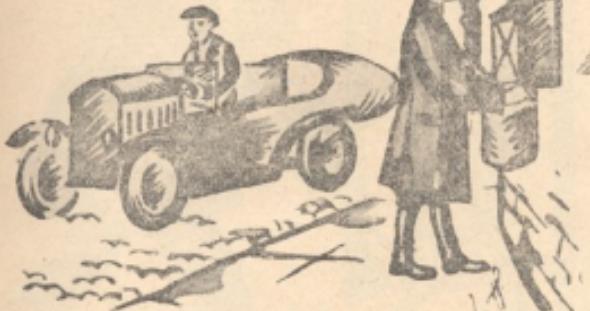
აი, უკვე დაწერა წერილი, კონ-
ვერტში ჩასდო და მარჯაც დაა-
კრა. ამ წერილს ფოსტის ყუთ-

ში ჩააგდებს და ისევ შინ და-
ბრუნდება დამშვიდებული: მან
იკის, რომ წერილს უკველად
მიიღებს საბავშო ეურნალის რე-
დაქტიკა.

მაგ ჩამ ვანა მხოლოდ ციალა
წერს წერილს? არა, ბეჭრი, ძა-
ლიან ბევრი ადამიანი წერს წე-
რილებს ტუილისში ყოველ-
დღე მოდის და ტფილისიდან მი-

დის რამდენომე ათიათასი
წერილი, ამანათი და უურ-
ნალ-გაზეთი.

წერილებზე მარკებია და-
კრული. ამ მარკებს ბეჭედი
უნდა დაპერან და იქ გაგზავ-
ნონ, სადაც საჭიროა. რა

იციან ფოსტაში, თუ სად უნდა
გაიგზავნოს წერილი? იქ დახე-
დავენ მისამართს: „ქუთაისი,
ლეინინის ქუჩა, № 2. ჩეზო კალა-
ძეს“. ამა, მაში ქუთაისში უნდა
წავიდეს წერილი!

შიქრის მატარებელი ციალას
ქალაქიდან, მიაქვს საფოსტო
ვაგონი, ამ ვაგონში კი სხედას

ადამიანები, ტრენის /
საც წერილებიყნერპევა-
რი ტომი იკა ჰქეფა: გარეუა
ზოგი ტომსიკა გორში-
უნდა დატოვონ, ზო-
გი — მცხეთაში, ზოგი
ტფილისში, ზოგი კი —
განჯაში, ბაქოში, მოს-
კოვში...

ტფილისის მთავარ
ფოსტაში ფუსტუსია. იქ
ბევრი მოსამსახურება.
სადგურიდან მოდის და
მოდის ფოსტა — წერი-
ლები, ამანათები, უურ-
ნალები, გაზეთები. ქა-
ლაქში ბევრ ადგილას
არის საფოსტო განყოფილება.
იქაც დუსტუსია, იღებენ გასა-
გზავნ წერილებს, იძლევებან მო-
სულ წერილებს, ამანათებს, იღე-
ბენ გასაგზავნ ფულს, იძლევებან
გამოგზავნილ ფულს — ერთი წუ-
თის მოსევენებაც არ აქვთ.

ქალაქში სხვადასხვა ადგილას

არის საფოსტო ყუთები მოქალაქები ამ ყუთებში ჩაგდებენ ხოლმე წერილებს. ცილამაც ასეთ ყუთში ჩაგდო წერილი. დღეში რამ დენგერმე ჩამოივლიან ფოსტის ოსამსახურები, ამილებები ყუთი, ბილან წერილებს და წაილებენ ფოსტაში, რომ გაგზავნონ მატალებლით, აეროპლანით.

ცილას სახლში დილას ჩაას შეექცევან უცბად ვალაცამ და კაფუნა. ეს ფოსტალიონია, მან მოიტანა უურნალი „ოქტომარელი“, ცილას რომ გამოუწერა მამამ ეს უურნალი რედაქციონან ფოსტაში წაილეს, ფოსტიდან სადგურში, მატარებელმა მიტანა ქუთაისის სადგურში, იქიდან ქუთაისის ფოსტაში წაილეს, ფოსტიდან კი ცილას! ბინაზე მიიტანეს.

ძალიან გაუჭირდებოდა ადამიანს, ფოსტა რომ არ იყოს. გახარებული ცილა ათვალიერებდა უურნალს და ფიქრობდა: — მართლა კარგია ფოსტა, მე უურნალი მომიტანა და ჩემი წერილი ტფილისში წაიღო... ზ. თ.

ჩამოსამზე

ხეები და მიხდვრებითოვლ
მა დავარა იოგვლიკ ჩვე-
ლაფერი და ცალიერდა. საღ

არიან ბუზები და პეპლები? საღ
არიან ობობები და ჭირები?

ვინც შესძლო, თბილი ბინა მონახა.

ფისფუსა ჭიანჭველებმა მიწის ქვეშ თავის ბურეში დაიძინეს.

რვაფეხა ობობები კი ხის ქერქის ან ხავის ქვეშ შეძრენ.

ხოჭოები და მალი ხეების ნაპ-

რალებში და-
იმალენ ბევრ-
მა ცოცხალმა
არსებამ მო-
იყარა თავი
მიწის ქვეშ:
მრავალ ფეხე-

ბი ლოკო კინები. ჭუპრები ყვე-
ლა ექ დაბინავდა.

მაგრამ ქნას იშან, ვ-საც თბი-
ლი ბინა არა აქვს?

შეხეთ, ხედავთ, ღობის ნაპ-
რალში რაღაცა ნაცრისფერი
მიუუფულა. ეს პეპელის მურია.

გაქრენ მწერები, და მათთან
ერთად გაქრა საქმელი იმათ-
თვის, ვინც მწერებით იკვებება.

აგრე, სხვენში პარკივით და-
კიდებული რაღაცა ოჩინს. ეს
ლამურაა. თ. ვდაყირა და დე-
ბულა. ზამთრის გატატებას ასე
აპიოებს. მაჩვი კი ღრმად შე-
მძრალა თბილ და რბილ სო-
როში და სინავს. გაზაფხულა-
მდე აღარ ჯამოიღვიძებს.

დაუნიასაც ტკბილად სძი-
ნავს თავს ბუნავ ჩი. მთელი
შემოდგომა ჭამაში გაატარა ტყე
ფეხქვეშ ჰქონდა ამოდებული. იქ
პანტასა და მახალოს ძიადებო-
ლა, იქ რკოს, იქ წითელს გა-
სუქდა, ძალიან გასუქდა, საჭმე-
ლიც შეპოელია. უკვე ძილის
დროა დაბურულ, უღრან ტყე-
ში ერთი ღიღი ნაძიოს ხე ძი-
რიან-ფსვიანად ამოგლიჯა. მის
ორმოშ მოიკალათა და მოსვე-
ნებას შეცა. ზამთარმა თოვლი
გადააფარა ზევიდან, და დათუ-
ნიამ გული დაიარხერნა, აღარაფ-
რისა ეშინია. სიცივე მ.ს ვერა-

ფერს და კლებს, რადგანაც თბი-
ლი ქურქი აქვს, ქურქის ქვეშ
კი იმოდენა ქონია, რომ ვერავი-
თარი სიცივე შიგ ვერ შეატანს.
მთელი ოთხი თვე უძრავად
იძინებს, თუ მონაღირებმა ან
ძალლებმა არ დაუფრთხეს ძილი.

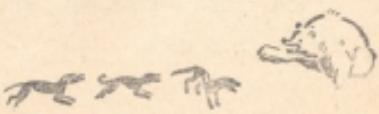

ეს რაღაა? ეს ვინ დაბინავე-
ბულა ბუჩქის ძირის გამხხარი
ფოთლების გროვაში? სწორედ
გორგალსა ჰგავს. ალბათ მიხვ-
დით - ეს ეკლიანი ზღარბია. ფა-
ფუკი თოვლი გადაეფარა ზევი-
დან, ის კი ის ც არხეინად წევს,
არ იძრევა. მას არაშენებს სიცი-
ვე. და ყრნვა, არც ზამთრის ცი-
ვი ქარის ზუსუნი და ღრიალი.
მკვდარივით წევს.

რა სიჩუმეა იუგვლივ ტყეში!

რა მიყრუებულია ყველაფე-
რი!

გაშეშებული დგას ხეები,
თოვლის ქვეშ მოჰკვენ პაწაწა
თესლები. იმათაც დაიძინეს.
იძინებენ იქამდე, სანამ მხურგა-
ლე მზე არ დაადნობს თოვლსა
და ყინულს, სანამ დედამიწა არ
გათბება.

თ ხ ი

1919 წლის 15 იანვარს
ბერლინის ქუჩებზე გერმა-
ნიის მენშევიკებმა მხეცუ-
რად მოჰკლეს გერმანიის
პროლეტარიატის ბელადე-
ბი—კარლ ლიბკნეხტი და
როზა ლიუქსემბურგი.

ჩვენ უნდა ვსწავლობდეთ მათგან ბევრ რაიმეს, ჩვენ უნდა
ვცხოვრობდეთ და ვმუშაობდეთ ისე, როგორც ისინი.

ჩვენ ქვემოთ მოგვყავს ნაწყვეტები კარლ ლიბკნეხტის და
ლიუქსემბურგის წერილებიდან, საიდანაც გარკვეულად ჩანს, რომ
დიდი რევოლუციონერი ყოველთვის და ყველგან პროლეტარიული
რევოლუციისათვის იღვწის—მეცნიერის კაბინეტში, ბარიკადებზე,
ციხეში თუ ოჯახში.

ძვირფასო ამხანაგებო, მივბაძოთ მათ.

ლიუქსემბურგის წერილი ციხიდან კარლ ლიბკნეხტის ცოლი-
სადმი.

„მე რას ვკითხულობ? უმთავრესად ბუნებისმეტყველებიდან. გუ-
შინ წავიყითხე აგრეთვე მგალობელი ფრინველების გერმანიაში
მოსპობის მიზეზების შესახებ. ამის მიზეზია მაზრის ეროვნული მე-
ტყველი, მებაღეობა და მიწათმოქმედება, რომელნიც ნელ-ნელა
სპობენ ფრინველების საზრდოობისა და ბუდობისათვის საჭირო
ყველა ბუნებრივ პირობას.

თქვენ იცით, რომ მე მაინც ვიმედოვნებ — მოვკვდე სადარაჯო-
ზე: ქუჩის ბრძოლაში, ან საკატორლო ციხეში.

1917 წ. 2 მაისი.

თქვენი როზა“.

ჩ ა ბ რ ი.

კ. ლიბერებრის წერილი
შვილებისადმი.

„ძვირფასო ბობ და ჩე-
მო ბავშებო, პელმიხელ
და ვერიკო. კიდევ გი-
მეორებთ: იყავით გამგო-
ნე, ბეჯითნი და გაბეღუ-
ლად გაკაფეთ თქვენი
ცხოვრების გზა, არ გა-
დაუხვიოთ გზას. ყოველ-
თვის წინ - სწორი გზით, როგორიც გინდა იყოს ის — მსუბუქი
თუ მძიმე.

იფიქრეთ იმაზე, თუ რა საშინელ დროს განვიცდით. სა-
კიროა საკუთარი თავი ხელში გვეკიროს. მე არ შემძლია თქვენ-
ზე ვიტიქრო. ძალზე მინდა უზრუნველვყო თქვენი ცხოვრება: გაგ-
ხადოთ ძლიერნი, თქვენი ცხოვრება მოხდენილი გავხადო.

უხეში ძალა ხელახლა მაშორებს ოჯახს. თავის მიმართ
ადამიანი მკაცრი უნდა იყოს, მომთხოვნი, თორემ ის წუ-
მპეში გადაეშვება. მუშაობა და მუშაობა! მხოლოდ ის აქცევს
ადამიანს თავისუფლად და კმაყოფილებას აგრძნობინებს. მაგრამ
მუშაობა საფუძვლიანი უნდა, არ უნდა იფორჩიალო ცხოვრების
ზედაპირზე, უნდა იყო მაგალითის მიმცემი, ბეჯითი სკოლაში და
მუდამ იღებდე მაგალითს იმ ადამიანებისაგან, რომელნიც ყველაზე
უფრო მუშაობდენ კაცობრიობის სასარგებლოდ.

თვითკამაყოფილება და თავის თავზე დიდი წარმოდგენა უბე-
დურებაა: ისინი გვაქცევენ ჩვენ სულელებად. არ დაივიწყოთ ეს...
ვისაც უნდა სჯეროდეს თავისი თავის, უნდა მუშაობდეს შეძლებისდა-
გვარად, იყოს საქმიანი ადამიანი, მიისწრაფოდეს ყოველივე მაღ-
ლისა და კეთილისადმი.

თქვენი მამა“.

კ. შელაძე.

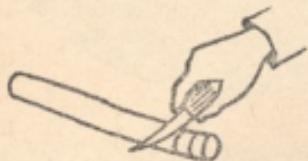

თქვენ თვითონ გააკეთოთ.

როგორ უნდა გააკეთოთ ჰურკლის
საჩეცხი ფუნჯი და ჯაგრანა.

ზურზი

გასალად უნდა ავიღოთ ხრა-
ლი (-მოჩალკა), მაგრა კა-
ნაფი და ხის ჯოხი. ფუნჯის
გაკეთებისთვის საჭიროა აგრე-
სო მაკრატელი და მერელი
დანა.

სურ. 1.

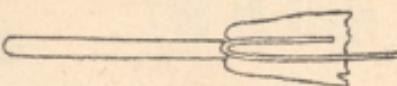
სურ. 2.

დანით რგვალ ჯოხს გავთლით,
რომელსაც სიგრძე 20-25 სან-
ტიმეტრი უნდა ჰქონდეს და სის-
ე 1½ სანტ. ბოლოზე ჯოხს
ირგვლივ დანით ორ კოილს
ჰემოულებთ. ერთი კრილი

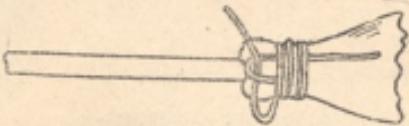
სურ. 3.

მეორეს 1 სანტიმეტრით უნდა
შორდებოდეს პირველი ჭრილი
ჯოხის ბოლოს ერთი სანტიმეტ-
რით უნდა დაშორდეს (ნახ. 1).
ავრებთ და ამ ჭრილებს ცალი
მხრიდან ჩავაჭრით ისე, რომ

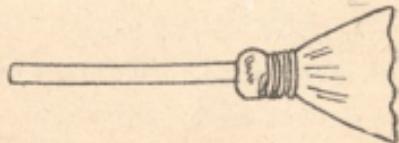
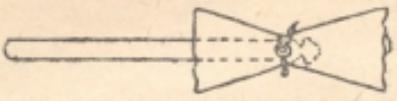
სურ. 4.

ჯოხს ორი ქდე შემოევლება
ბოლოში (ნახ. 2). შეიდევ ავი-
ღებთ ხრალის კონას, სიგრძით

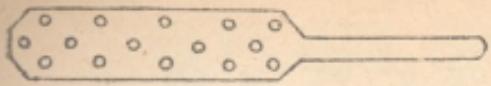
სურ. 5.

16 სანტ. და სისქით 1½ სანტ.
ამ ხრალის კონას მთელ ჯოხს
გარშემო შემოწყობობთ და მე-
ორე ქდეზე კანაფით მაგრად

სურ. 6.

შევკრავთ ორმაგად (ნახ. 3), შე-
მდებ ამ ხრალს ჯოხის ბოლოს-
კენ გადავკეტავთ, საითუენაც
ქდებია, და ისე შევკრავთ. რომ
კანაფის წვეროები არ ჩანდეს.
ამისთვის ავრებთ ერთი ჟე
ტრის სიგრძე კანაფის. ერთ წვერს
ყულფად მოვკრიხავთ და მე-
ორით ზედ დავრწყებთ კანაფის
თანაბრად დახვევას, ვიდრ ე სულ
არ დაეხვევა (ნახ. 4 და 5). მე-
რე ამ მეორე წვერს ყულფში
გვატარებთ და მეორე წვერს
მაგრად გამოვწევთ, სანამ პირ-
ველი წვერი დახვეული კანაფის
ქეშ კავებად არ დაიძალება
(ნახ. 6).

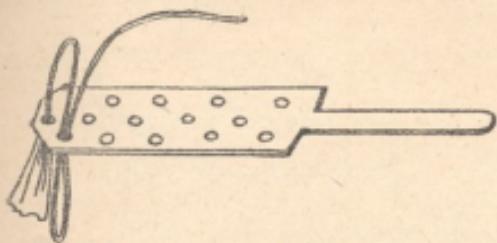

სურ. 7.

ფუნჯს მაკრატლით ბოლოებს შევუსწორებით და კანაფის წვეროებსაც წავაჭრით.

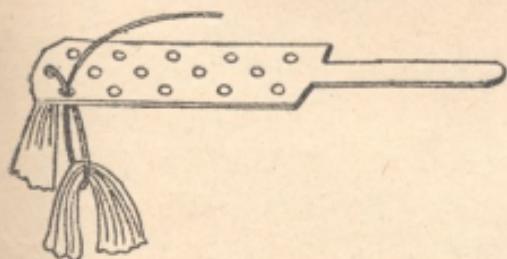
ჯაგრანა

ხრალისაგან შეიძლება აგრეთვე მაგიდის ჯაგრანაც გაკეთდეს.

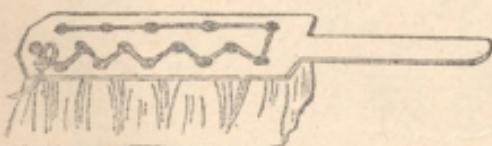
სურ. 8.

მასალად აქაც საჭიროა ხრალი, კანაფი და გადალაშინებული ფიცაო, სიგრძით 11—12

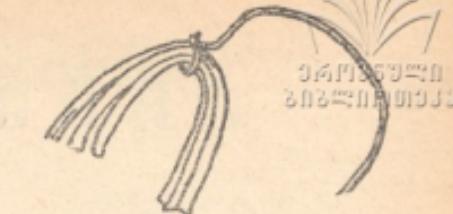

სურ. 9.

სანტ., სიგანით — 4—5 სანტ. და სისქით 8—10 მილიმეტრი. ამ ფიცარსუნდა ჰქონდეს 7—10 მილიმეტრიანი ნახვრეტები (ნახ. 7).

სურ. 10.

სურ. 11.

ჯაგრანას გასაკეთებლად საჭიროა მხოლოდ მაკრატლი.

მოვჭრათ ხრალის კუნა, სიგრძით 15—16 სანტიმეტრი და ისეთი სისქისა, რომ, ნახვრად მოკეცელი, კარგად მაგრდებოდეს ფიცაის ნახვრეტში. ავილოთ ეოთი მეტრის სიგრძე კანაფი და ხრალის პირველ კონაბას ჟუაზე ძოვაბათ მაგრად. (ნახ. 8). კანაფის თავისუფალი წვერი გავატაროთ ფიცაის სულ განაპირო ხახვრეტში, ვიდრე ხრალის წვერი კარგად არ შევაშვე (სურ. 9). შედევ კანაფს გაუყრით ყულფად ახლოს მყოფ მცირე ნახვრეტში და ამ ყულფში გავატარეთ ხრალის მეორე კონტას (ნახ. 10), კანაფს ისევ გამოვწევთ მაგრად და ამგვარად ხრალის კონას ნახვრეტში გავამაგრებთ ასევე გავიმეორებთ, ვიდრე ყველა ნახვრეტში ხრალს არ გავაკეთებთ. კანაფის ბოლოს ორჯერ შევკრავთ მეზობელ კანაფთან (ნახ. 11), ბოლოებს შევუსწორებთ მაკრატლით, და ჯაგრანა მზად არის. ასევე კეთდება იატაკის დასაგველი ჯაგრანა, მხოლოდ შუაზე მოზრდილი ხახვრეტი უნდა დასტოვოთ, რომ ჯოხი გაოცედეს (ნახ. 12).

სურ. 12.

ა ხ ჩ ვ ა ვ ნ ა ბ ი.

დაიწყო არჩევნები
დღეს ქალაქიდ და სოფლად,
კულაკი ცვირის: „მიშველეთ,
მე ვიწურები ოფლად.

ვერ გავძვერი საბჭოში,
ვერ მოვისყიდე ხალხი,
ჩემი დრო ახლა მოკვდა,
უნდა ჩავიკვა თალხი“.

„ახლა იყითხეთ ჩემი, —
ალაპარაკდა მღვდელი, —
გამხადეს ანაფორა,
გამპარსეს ულვაშ წვერი“.

„მე უარესი მიყვეს, —
მათ უპასუხებს ჩარჩი, —
„წამართვეს ცველაფერი
და ახლა მშრალზე დავრჩი.

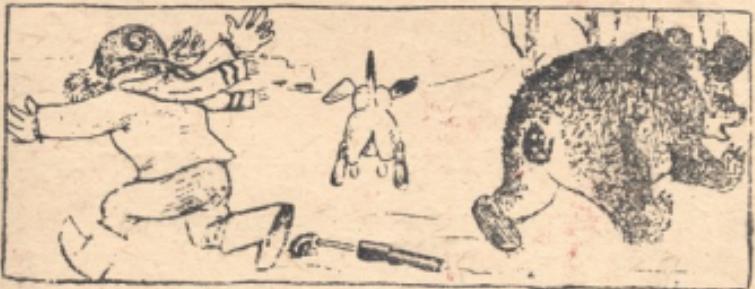
რა კარგი იყო ის დრო,
როცა ვმეფობდით ჩვენა,
ჩვენი დრო აღარ არის,
უნდა ჩავიგდოთ ენა!“

პიონერები 4. გვერდები და
პ. გარსაგაშვილი

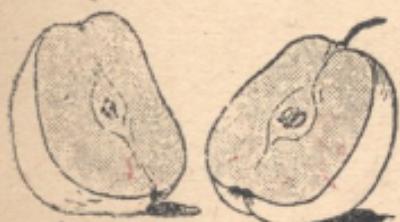

აკასი მონარის.

დარიუსი
ერთგული მეცნიერებები

აგა გამოისანით, ვინ უფრო მაშალია?

დახედეთ ამ სურათს და გა-
მოიცანით—ვაშლის რომელი ნა-
ხევარია უფრო დიდი—მარჯვენა
თუ მარცხენა?

ვაშლი
უფრო

卷之三

კველას, კველას, კველა!

ახეანაზებო, თქვენმას ჩელიებო!

განხოვდესთ, 1931 წელს
კოკელ თქმიობბრენს
უნდა ჰქონდეს გამოწე-
რიალი ჟურნალი
„ოქტომბრენი“.

